

ΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Ως κοινότητα των ερευνητριών και ερευνητών της ελληνικής γλώσσας και γλωσσολογίας του 15^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας (15-18/9/22) εκφράζουμε την έντονη ανησυχία μας για την υποβάθμιση των ανθρωπιστικών σπουδών, όπως αυτή εκφράστηκε από τις πολλές κενές θέσεις στο σύνολο σχεδόν των τμημάτων ανθρωπιστικού προσανατολισμού στα ελληνικά ΑΕΙ (π.χ. Τμήματα Φιλοσοφικής, Σπουδών Περιοχής, Θεατρικών Σπουδών κ.ά.). Η πτώση των βάσεων εισαγωγής, συνάρτηση του νέου αλγόριθμου του υπουργείου παιδείας για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, συντείνει στη μειωμένη ελκυστικότητα των τμημάτων και στην υποβάθμιση του επιπέδου σπουδών.

Παράλληλα, η χρηματοδότηση από την ελληνική πολιτεία ακόμη και της βασικής έρευνας στη γλωσσολογία με αποκλειστικό κριτήριο την ψηφιακή διάσταση, όπως στην τρέχουσα πρόσκληση του ΕΛΙΔΕΚ, περιορίζει δραστικά τις δυνατότητες διερεύνησης της σχέσης της/των γλώσσας/γλωσσών με την ανθρώπινη εμπειρία. Ωστόσο, ο ανθρωπιστικός προσανατολισμός είναι αυτός που μετασχηματίζει μια πολύπλοκη διαδικασία συλλογής δεδομένων σε πρακτικές επ' ωφελεία των ανθρώπινων κοινωνιών. Η υποβάθμιση των ανθρωπιστικών σπουδών έχει σοβαρές συνέπειες για τη σημασία που δίνουν οι κοινωνίες και τα κράτη στα δικαιώματα του ανθρώπου, στη λειτουργία της δημοκρατίας, στη διεθνή ειρήνη και συνεργασία, και φυσικά στην εκπαίδευση των νέων γενεών.

Απαιτείται η ανάληψη πρωτοβουλιών ώστε η υποχώρηση των ανθρωπιστικών επιστημών να αναχαιτιστεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Απαραίτητα μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή, από πλευράς πολιτείας, είναι να ενισχυθούν ουσιαστικά τα μαθήματα ανθρωπιστικού περιεχομένου στην υποχρεωτική εκπαίδευση αντί να περιορίζονται οι ώρες τους στο αναλυτικό πρόγραμμα (π.χ. καλλιτεχνικά/θεατρική παιδεία, κοινωνιολογία), όπως και να αναθεωρηθούν ριζικά το περιεχόμενο και ο τρόπος διδασκαλίας των γλωσσικών μαθημάτων (νεοελληνική γλώσσα, ξένες γλώσσες), ώστε να μη φθίνει το ενδιαφέρον για τα αντικείμενα αυτά στις επόμενες βαθμίδες εκπαίδευσης. Επιπλέον απαιτείται αναβάθμιση βιβλιοθηκών και αποθετηρίων, χρηματοδότηση της έρευνας και προγραμμάτων σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και επαρκής στελέχωση πανεπιστημιακών τμημάτων και ερευνητικών κέντρων.

Οι σύνεδροι του 15ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας

18/9/2022